

засідання Репертабу від 11-го лютого 1935 р.

Присутні: т.т. Лазоривак, Монастирський, Пігулович З., Бортник
Кудрицький, Крига, Лопатинський Н., Гарник, /помізь
відділом мистецтв/ і Гальперін /ГРІС/

- Порядок дня: I Історичний розгляд і оцінка п'єс: "Пугачевщина"
"Воздушний парог" і "Кто самый глупий".
2. Справа розгляду другого накладу п'єс, при-
сланих з Москви.
3. Вікучі справи.

Голова - Лазоривак.

1. "Пугачевщина".

Бортник: Лучше взяти аналогічний факт з української історії "Сава Чалого"
П'єса відповідає куканню. Не треба буде прирівнювати рік побуту північного
до полудніного. Сава Чалий цілком написаний, п'єса яку можна назвати українськ.
Пекспіром. Написана динамічно. Затрачувати сили над переробкою "Пугачевщина"-
деревна трата енергії.

Кудрицький: Я раніше зазначав, що це не п'єса а література. Коли ж її прирівнює-
вати до нашого побуту - то вона програє від того. "Пугачевщина" можна взяти
лише як таку, як історія. При переробці потрібно вигадувати героя, присто-
совувати мову і т.д.

Лазоривак: Я думаю, що можна буде взяти лише матеріал. Побутіві чузу для нас
п'єсу не можна у нас ставити. Я думаю, що можна де-які сцени взяти і використа-
ти.

Постановили: В репертуар не вилучати.

2. "Воздушний парог".

Кудрицький: Це не п'єса. Це що було сказано промислі раз вірно. Сам "воздуш-
ний парог" завязав. Дуже назвала завязка, стривно стьгима, намошчено ба-
гато сцен. Поруч же дуже багато яскравих сценок побутових нешлансько-спецовсь
ких. Добра фігура спекулянта Рака. Моментів, які б можна використати - нема.
Це невдала спроба написати радянського "ревізора", бажання наслідувати Гоголя.
Переробляючи її прийшлося би писати нову п'єсу.

Постановили: Для постановки не приймати і використати неможливим вико-
ристати які небудь моменти.

3. "Кто самый глупий".

Постановили: Доручити т. Кудрицькому ще раз дати оцінку п'єси
"кто самый глупий".

4. "Косматая обезьяна".

Постановили: Доручити т. Кризі ще раз прочитати.

II. Другий наклад п'єс з Москви на розгляд:

Постановили: Другий наклад книжок одержаний з Москви доручити
Репертстанції розглянути на протязі одного тижня.

III. Вікучі справи:

I/ Потреба помешкання для Репертабу.

Постановили: Ізв'язати необхідним перевести Репертаб в другу кімнату
з огляду на вогкість. звернутись з відповідним проханням до Правління.

2/ Зачитання і обговорення сценарія "Комнезам" або "КНС" - Бортник.

Сценарій: Прольог і 3 дії. Тема взята з книжки Сосоновського "Дивока".
Пігулович З.: Прольог не б'є в точку. п'єси. Якщо він, яка його мета - невідомо
Він немає провідної думки. П'єса не тримається на ньому. Прольог тут не при чом!
Він може бути, або ні. Кінець першої дії - убійство селякора - це кінець п'єси

3-я дія нестроєна. В 1-й і 2-й дії немає провідного стержня, який тримав би глядача в напруженні. Є певна демонстрація побуту, певна тенденція показання льозунгів через світову газету, який місце там, де вони викликаються потребою. П'єса не побудована архітектонічно. Питання: чи вона цікава на сцені? Провідної думки: "лицем і ділом до села, боротьба з куркулями" - не бачу. Убийство селянина не яскраво підготовлено. Провільний темп, швидке оповідання, як театральна річ.

Кудрицький: Ідеологічний бік: втрачає моменти: "сьогодні неможливі приїшли до пона з проханням написати змову". Це ріже очі своєю неможливістю. Думаю, що не один неможливий тепер не піде до пона. З ідеологічного боку недостатня. По до п'єси: П'єса страждає відсутністю дієвого стержня, який би пройшов через цілу п'єсу. "Переділ землі" - чи це тепер актуальна тема /відповідь Лазоринська: так/ Проведена вона більш словесно ніж дієво. Не буде в кращому разі розмова, сварка. "Переділ" адорново ховається за другими сценками. Сцена в хаті Суна, переслідування дочки за книжку, любовна сцена - позитивний тип виведений голо. Питання переділу землі зачеплене, однак не виведено так, щоб дивити уся масу, розслоти її на дві половини і довести до убийства. Переділ цей не є причиною убийства. Політкаторжанин - він деус екс-машина. Великий сумнів у мене відносно предсказанні кожної сцени. Відносно звільнення і напруження. Сценки всі під ряд сірі. Нема розгортання дії.

Криги: Моку додати, що з ідеологічного боку комизам пасивний. З формального боку багато випадкових виходів. По ходу дії не цікаво. Сцена убийства не загострена, не робить ніякого враження.

Лопатинський: Голуюсь з тим, що така сцена як убийство, як переділ взято не підготовлено і не дають вони те що треба. Голуюсь, що політкаторжанин деус екс-машина. Хотів звернути увагу на те, що тим краще, тим цужіше в п'єсі буде розвиватись дія, чим менше буде персонажів. І такі два недороблені позитивні типи як політкаторжанин і Бузовець - нічого не роблять, а селяне ідуть до пона писати змову. - Іх треба би об'єднати. Чим більше стисло, чим менше буде дієвих персонажів, тим краще завяжеться інтрига. Відносно монтажу: я б не поділяв тих побоювань які мають ся у товаришів. Не залежить від того, як зможе т. Бортник в умовах селянського театру це все приміняти. Борюсь за це, чи можна давати для села /залучати/ епізоди відкритими і давати масі додумуватись. Селяне далеко повільніше від міського пролетаріяту. Не закидаючи того, що поганий монтаж, його можна витягнути, технічно це зробити, борюсь проти просто по-деяких спеціалізованих рисах глядача, не насакував один епізод на другий і не викликав каламбуру. Відносно ідеологічного боку: я думаю, що так як вона зараз написана - вона не задовольняє мене цілком. Тут треба би дати дійсно активний неможливіцький елемент, або навпаки, коли хочеш виявити уся темряву /а селі - то це більше її поглиниєть маси. Сама важна хвіба - це два кінці в п'єсі. Після убийства селянина - друга дія - кінець. 3-я дія ні до чого. Її можна використати переставивши її вперед. Розвязка не підготовлена. Такий значний факт, як убийство селянина - пройдено вскозь. Необхідно так перемонтувати, щоб створити один кінець в п'єсі. Тоді п'єса буде цілком пристойна.

Бортник: Вся трудність заклалася в тому, що я не мав матеріалу з який би я міг інсценувати. Треба було знайти сюжет і розробити його. Це перша моя спроба. Потім: я засуджений на самотійну роботу. Трудно було якось порадитись в чим небудь. Прольог: село далеке від города, в самій глуші. Прольог - експозиція, місце дії, тон, стосунки. Самої дії я вкладали не хотів і не дивився на прольог як на початок дії. "Пін" - він мені був потрібний на те, щоб яркіше дати темряву маси. Неможливі е тільки два, які хочуть змагатись і боротись, а решта темна маса і настільки залучана, що тільки Марко може їх вивести. Що до дієвого стержня: голівне виявити голову Сельради, як манекена теплої компанії; він про себе думає, як про голову. Чорний переділ: введений як гострий аккорд на самому початку. Вся справа іде біля цього списку переділу землі, який при кінці 1-ї дії проводять насильно не на очак публіки /світ тухне/. Марко і Максим знають про цю справу і не хотять дати її перевести. Максим пише замітку в газету, справа доходить до убийства. Політкаторжанин: я знав що він дуже блідий. Я не міг його ввести в дію вразу, мені просто як початкуочому трудно було розвязати п'єсу. Не знаю, чи його залучити чи викинути, чи більше виявити в попередніх діях. По до кіно-монтажу: або кіно монтаж, або побутова п'єса. Треба мати на увазі село, треба знати умови села. Залід товаришів з ідеологічного боку доволі не оснований не на чім. Коли мати на увазі умови села, тоді стан інший: рятує перекидання дії з одного місця на друге і це саме основне для мене. Прохання допомогти в тому, щоб виїзати якось із тої халени, дати основні поради.

Лопатинський: Не можна режисерові таку штуку як прольог використовувати тільки для створення туманного фону. Прольог може бути з переділу чудесний. /Переділ землі, авантюра і т.д./ а далі починається дія, яка з цим не звязана. Переділ можна розвернути, розробити, вписати ще якийсь епізод. В прольозі треба б поставити контрастніми протиставлення дієвих осіб, вивести два табори. Чому

незможники брали не самим фактом /по пішли до пона/, а тим що вони були активні, читали газети, підземівались, сунули газету під ніс і потім тільки пішли до пона. Щоби вони тоді пішли до пона це не вірно. Треба їх подіяти на актив і на пасив. Зв'язок з КСМ - це актив, ці цікавляться газетою, вони тероризовані, а другі полізли до пона. Далше за винятком сцен, які мають служити елементом розривним, елементом відпочинку, відносно комедійних сцен - звертаю увагу, що поскільки іде певна стилізація, одрубання другорядних частин, давання тероризованих, - стилізація, форма взагалі спектакля - тут треба звернути увагу Качури на те, що мусить бути певна стилізація в слові; сценки драматичні мусять бути більш яскраві.

Кудрицький: Цей переділ землі міг бути цех зацінкою, іза якої іде борба в сем переділ служити причиною до викриття всіх діл голови сельради і зводить його в селькором, - треба б провести цей переділ через усе п"есу.

П о с т а н о в и: Ціля перероблення п"еси в дусі всіх даних вказівок п"есу вивести можливість до постановки.

3. Справа постановки на Партконференції - бакала участь "Березіла".

Пігулович З.: Чотири дні тому назад Культвідділ ГРПС звернувся з проханнями до "Березіла" виділити одного режисера, який поставив би збірну постановку на партконференції. Предполагалась інсценіровка "Ю днів, що потрясли світ" - Джон Ріда - вирішили її відкинути, тому що п"еса не годиться. Т. Лопатинський сказав, що він принципово нічого проти цього немає щоби взятись за постановку. Я хотіла порушити цю справу на пленарному Ізасіданні. Лазоринак сказав, що є гарантія пустити Лопатинського на цю роботу. Сьогодні в Культвідділі я сказала що у нас думки відносно цієї постановки наміляються, крім цього Лазоринак, проти участі Лопатинського в цій постановці. Я попросила Т. Гальперіна прийти на сьогоднішнє засідання щоби вирішити цю справу.

Лазоринак: Гусерман був в Освіті і вияснилось, що нема точного плану. Це мають бути виступи різних гуртків, клубів, демонстрації їх робіт. Відділ Ізасідання попросив щоб Культвідділ дав точну схему, план роботи і т.д. що вимагається від режисера. Пропоную заслухати Т. Гальперіна.

Лопатинський: Я не давав згоди на те, що мого взятись за постановку, а сказав так: нема п"еси, не можемо братись, - коли є тоді можна.

Гальперін: Чому ми звернулись до "Березіла" за режисером. По клубах є у нас керівники, але ми рахували задумше звернутись сюди, поскільки тут є клубстанція. Відносно плану: пропонувалось дати збірні виступи всіх кружків. Хорова маса підготовляється, музкружки - намічені і підготовляються. Намірено дати виступи сізкультурщиків. Найбільша трудність це виступи драмкружків. Є пропозиція дати одну інсценіровку, яка у нас є, це: "єдинство профдруку"; її приходить ся відкинути тому що вона носить зовсім другий характер, таков і "десять днів". Партконференції може заінтересувати самодіяльність кружків. Лучше було б щоб силами драмкружків дати живий політогляд /політобсереженіє/. У мене ідея дати живу діаграму, динаміку росту членської маси, динаміку як елемент членської маси, динаміку руху втягування членів партії в клубну роботу. Це все по-мазком дати ріст політкружків, профкружків і т.д. Стальні кружки дати в наді самої роботи. Драмкружки в наді самодіяльності. Може можна би дати масову інсценіровку.

Лопатинський: По до яких діаграм: воно буде гарно, тільки тоді коли дійсно буде виявляти самодіяльність цих кружків. Ми можемо придумати де-що і дати роздумувати над цим далше спілкам і представити свої діаграми. З дні перед виступом треба буде переглянути весь матеріал, тоді видно буде яку спілку у якому місці у відносі представити, як діаграму змунтувати. Відносно політогляду справа ясна. Ми колись в другій майстерні робили експерименти - нічого не виходило. Ми не менше тільки тратили на таку штуку, яка тягнулась 15-20 минут. Тут хотілось би підвезти метод єдиного кружка. Можна би його провести під зьсугом: "Ленін умер, але Ленінізм жив", або "Ленін" дати за основу, а в кінці п"ески можна використати дуже добре і хор і муз і сіз кружки. Це все можна дуже цікаво зробити, все звести до одного знаменника. В такій формі, поскільки тут справа композиції готового матеріалу, в такому вигляді можна би взятись за роботу "Ленін А". Командирувати Т. Пігулович З., Лішанського, і Е. Лопатинського і коли б подіяти роботу між ними, то вони з роботою могли б справитись. Ця п"еска справа в монтуванні матеріалу.

Лазоринак: Справа в демонстрації досягненя гуртків клубів. Все зводиться до того, що придеться поставити п"есу Ленін. Це зводиться до нічого. По суті цілком пляну: такий сам плян ми так єсловали коли мали втягувати виступу рк омигу. Кінчалось тим, що живі діаграми мусять бути мистецьки витримані, бо інакше получиться суха сценка, ніхто возе не захопиться. Робота дуже ясна. Протягом

Із днів ми не зможемо цього зробити. Коли б і командувати кількох товаришів робота була б зроблена або ні, кінець кінцем т. Лопатинський міг би взятись за роботу. Це значить вже сьогодні взятись розроблення цього плану. Це недоречно щоби клуби проявили свою самодіяльність, мистецьку творчість. Безжурно доручити зробити цю діяграму кому небудь із наших режисерів, - ми можемо це зробити. Треба б Лопатинському сісти сьогодні вчора і розробити цей план і передати клубам, поскільки в зараз після "зайців" іде постановка Лопатинського, то я не певен чи він тоді підготує якийсь слід, і з другого боку я не певний чи він пусить свою чергову постановку. "Березіль" занадто відповідний будинок, а репертуару поки що нема. Постановка Лопатинського буде мати виховує значіння. Не недоцілюєча велику роль цієї роботи, яка була б пророблена керівниками "Березілля" над постановкою на Партконференції, звертає увагу товаришів на те, що ми могли б провалити роботу на другому фронті, і поскільки ми не гевні чи одне зробили і не провалимо друге, я висказуєсь проти цього, щоби взятись за це надзвичайно велику і важку роботу.

Гальперін: Я сказав, що наскільки це було б можливе помочи - то можна. З другої сторони я не погоден з тим, що це повинна бути висока мистецька постановка. Зв'язати все, може воно і не буде так гладко і мистецьке зроблено - але щоб було зрозуміле і не розтягнено. 28/II відкриття Партконференції. Днів 20 маємо до розпорядимости. Треба б рашити, які клуби мають бути, які клуби повинні проявити свою самодіяльність.

Постановили: Зважаючи на питання відкритим поскільки не з'ясовані всі можливості і конкретний план - доручити т. Нігуловичу З., зв'язатись з Культвідділом ГРІС і обговорити детально це питання. На випадок потреби скласти негайно засідання Радшабу.

М. К и в "20" *Листо* 1925 р.

М. Шершак